

[View this email in your browser](#)

Rotterdamsch Leeskabinet

Nieuwsbrief januari/februari 2018

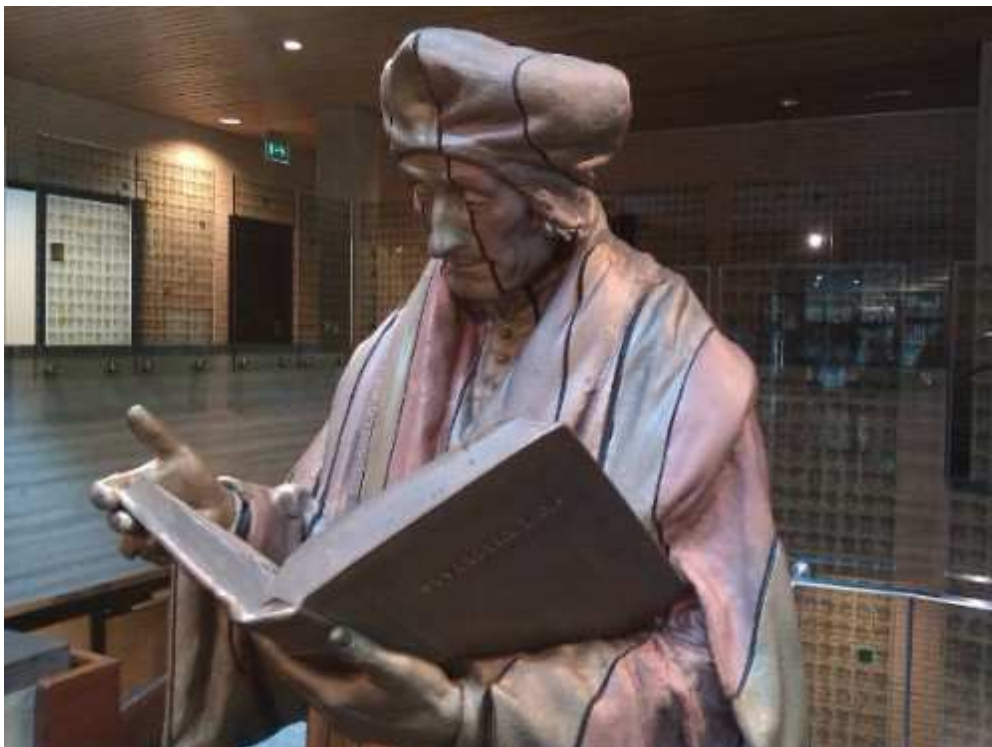
In deze nieuwsbrief vertellen we u iets over het project Academisch Erfgoed waar het Rotterdamsch Leeskabinet bij betrokken is, en vestigen we uw aandacht nog eens op de mooie Leeskabinet-lezing die eraan zit te komen met Martin Michael Driessen. Zijn nieuwste boek *De Pelikaan* is weer een pareltje. Verder belicht Berrie Vugts twee nieuwe uitgaven uit de mooie reeks Privé-domein, en kijkt Elsbeth van der Ploeg naar twee publicaties van opiniemaker Rebecca Solnit. Tot slot in Uitgelicht een blik op de geschiedenis van de Volksuniversiteit in Rotterdam, naar aanleiding van het prachtig vormgegeven boek *Wat maakt u van het leven? 100 jaar Rotterdamse Volksuniversiteit 1917-2017* dat recent verscheen.

Inhoud:

1. Nieuws
2. Activiteiten: 24 januari - Martin Michael Driessen over *De Pelikaan*
3. Nieuw in context:
 - Rebecca Solnit: belangrijke stem in het publieke debat
 - Privé-domein: nieuwste aanwinsten
4. Cultureel Rotterdam
5. Uitgelicht: 100 jaar Volksuniversiteit Rotterdam

Nieuws

Rotterdamsch Leeskabinet zorgt voor het erfgoed van de Erasmus Universiteit

In januari startte de Universiteitsbibliotheek een driejarig programma rond het academisch erfgoed van de Erasmus Universiteit. Doel van het programma is vast te stellen wat belangrijk is om te bewaren voor het nageslacht, als het 'geheugen' van de universiteit. In de komende maanden wordt geïnventariseerd wat er aan foto's, historische voorwerpen, kunstwerken, archieven en andere waardevolle collecties aanwezig is op de campus. Daarna zullen onderdelen ervan worden beschreven en ontsloten, in een zoveel mogelijk publiek toegankelijke database. Met het ontsluiten van het belangrijke archief van Nobelprijswinnaar Jan Tinbergen is reeds begonnen.

Het Leeskabinet heeft een leidende rol in het programma: bibliothecaris Roman Koot is programmamanager, Elsbeth van der Ploeg zit in het kernteam, evenals Cora Boele, die als secretaris van het Historisch Kabinet over veel kennis beschikt. De oude drukken in de collecties van het Leeskabinet en de UB horen ook bij het erfgoed van de universiteit, en worden daarom ook meegenomen in het Programma Academisch Erfgoed. We houden u op de hoogte van de vorderingen binnen dit project!

Werkzaamheden aan het Polakgebouw begonnen

Vanaf 15 januari zijn de werkzaamheden in het Polakgebouw begonnen. De vloeren in dit gebouw worden verstevigd, zodat naar alle waarschijnlijkheid eind maart 2018 het gebouw weer geopend kan worden. Wij verwachten dat dit een positieve weerslag zal hebben op de drukte in de Universiteitsbibliotheek. Het Polakgebouw biedt plaats voor 900 studenten.

Verlof Berrie Vugts

Van 1 januari tot en met 31 maart 2018 is Berrie Vugts met verlof. Gedurende die periode worden wij ondersteund door werkstudente Shahrzad Ghahramani. Zij studeert fiscaal recht aan de EUR en heeft al ervaring met baliewerkzaamheden bij de Universiteitsbibliotheek. De coördinerende taken van Berrie Vugts worden waargenomen door Elsbeth van der Ploeg.

Werkzaamheden op de loopbrug

Gedurende de komende weken vinden er werkzaamheden plaats aan de loopbrug tussen het C-gebouw en de Universiteitsbibliotheek. Hier kunt u mogelijk overlast van ondervinden. Er zullen verschillende voorzieningen op de loopbrug geplaatst worden, waardoor op sommige momenten de toegang bemoeilijkt of helemaal verhinderd kan zijn. In dat geval kunt u via de hoofdingang van de Universiteitsbibliotheek het Rotterdamsch Leeskabinet bereiken.

Activiteiten

Leeskabinet lezing: Martin Michael Driessen over De Pelikaan

De vertelling is (...) gestroomlijnd en tijdloos als een parabel; Driessens stijl trefzeker en van een betrekkelijk sobere sierlijkheid.

(vpro.nl/boeken)

Interview door Maria Heiden

Plaats van handeling is een naamloos kustdorpje in Joegoslavië, waar twee mannen elkaar jarenlang afpersen zonder dat van elkaar te weten. Postbode Andrej eist anoniem een maandelijks bedrag van Josip, de beheerder van het plaatselijke kabelspoorbaantje. Josip op zijn beurt begint, eveneens anoniem, Andrej te chanteren, wanneer hij op bewijs stuit dat de ambtenaar geld verduisterde.

Maar terwijl tussen de twee een aarzelende vriendschap ontstaat én hun geboorteplaats tijdens de uitbrekende Balkanoorlog van een Joegoslavisch

dorp letterlijk tot een Kroatisch dorp wordt gebombardeerd, groeit *De pelikaan* (ondertitel: 'een komedie') uit tot een subtiel en gelaagd pareltje. Een geestig en tegelijk compassievol verhaal over wederzijds afhankelijke mannen die elkaar én zichzelf bedriegen, en tergend langzaam hun ondergang tegemoet gaan.

Martin Michael Driessen (Bloemendaal, 19 april 1954) is een Nederlands acteur, regisseur, vertaler en schrijver. Hij debuteerde in 1999 met de roman *Gars*, die genomineerd werd voor de AKO Literatuurprijs. Zijn novellenbundel *Rivieren* uit 2016 werd bekroond met de ECI Literatuurprijs.

Woensdag 24 januari 20:00 tot 21:15 uur, inloop vanaf 19:30

Senaatszaal, Erasmus Building (voormalig A-gebouw, eerste verdieping)

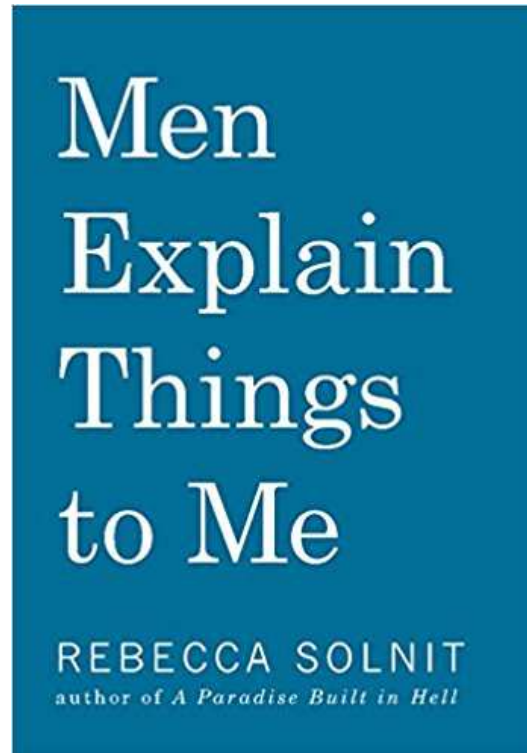
Gratis toegang, ook voor niet-leden

Vooraf aanmelden niet nodig

Nieuw in context

Rebecca Solnit: belangrijke stem in het publieke debat

Elsbeth van der Ploeg

In haar boek *Men explain things to me* ([RLK 90.55 am-v.s. SOLN](#)) belichtte Rebecca Solnit (1961) een verschijnsel dat veel vrouwen bekend in de oren klonk, en waaraan later de term *mansplaining* gekoppeld werd. Het woord werd dankbaar opgepikt door de nieuwste lichte feministen, en wordt nog altijd veelvuldig gebruikt in het publieke debat. De term verwijst naar het veelvuldig voorkomende fenomeen waarbij een man ongevraagd iets uitlegt aan een vrouw, er voetstoots vanuit gaand dat hij meer van het betreffende onderwerp weet dan zijn gesprekspartner. Solnit beschreef dit verschijnsel nadat ze op een feestje een man had getroffen die haar uitlegde waar een nieuw en belangrijk boek over ging, niet beseffend dat hij sprak tegen de auteur van het betreffende boek.

Rebecca Solnit is publicist en schrijft onder meer over politiek, het milieu, en kunst. Al sinds de jaren tachtig is ze als activist betrokken bij campagnes op het gebied van milieu en mensenrechten, met bijzondere aandacht voor vrouwenrechten. Haar boek *Men explain things to me* (2014) is vooral bekend geworden door die ene populaire term, maar het gaat over veel meer dan slechts pedante mannen. In de thematische essays die in het boek opgenomen zijn heeft Solnit het voornamelijk over een onderwerp dat haar na aan het hart gaat, namelijk geweld tegen vrouwen. Het essay *The Longest War* is een

duistere en triest stemmende aanklacht tegen mannen die hun vrouw mishandelen of doden, met statistieken waar je als lezer stijl van achterover slaat.

In een volgend essay behandelt ze Dominique Strauss Kahn, en vergelijkt de ongelijke relatie tussen het IMF en voormalig gekoloniseerde landen met de relatie tussen mannen in machtige posities en vrouwen die lager op de maatschappelijke ladder staan. Duidelijk is dat de thema's die Solnit aansnijdt telkens weer op nieuwe manieren actueel zijn, getuige het meer recent opgelaaide debat over ongewenst gedrag van hooggeplaatste mannen.

Opvolger *The mother of all questions* ([RLK 90.55 am-v.s. SOLN](#)) borduurt voort op het onderwerp dat Solnit in haar eerdere boek ook aansneed; de noodzaak van het doorbreken van stilte. De auteur betoogt dat het van levensbelang is dat vrouwen gehoord worden, op alle gebieden. Niet alleen wanneer het gaat om seksueel misbruik, maar ook wanneer de prestaties van vrouwen in de geschiedenis onder het tapijt worden geveegd.

Solnit's stijl heeft een prettig, ietwat meanderend karakter. Vooral het eerstgenoemde boek is zeer de moeite waard voor lezers die zich willen verdiepen in dit onderwerp, met originele ideeën en belangrijke bevindingen. Bijzonder is hoe de auteur literaire werken van Virginia Woolf en Nabokov koppelt aan het actuele debat. Het laatstgenoemde boek is iets minder urgent, vooral voor hen die op dit gebied al aardig belezen zijn.

Privé-domein: nieuwste aanwinsten

Berrie Vugts

Twee van onze laatste aanwinsten in de nog immer populaire reeks Privé-Domein zijn *Negroland*, van Margo Jefferson ([RLK 16.50 JEFF](#)) en *Liefs van Boy*, Roald Dahls brieven aan zijn moeder ([16.50 DAHL](#)). Jefferson (1947) is professor aan de Columbia University School of Arts en schreef voor Newsweek en The New York Times. Ze ontving de Pulitzer prize voor haar kritieken. Met *Negroland* won ze de National Book Critics Circle Award voor autobiografieën.

De openingsalinea zet meteen de toon: “Ik heb geleerd me niet op de voorgrond te dringen. Ik heb geleerd me te onderscheiden door declameren, niet proclameren, uit te blinken door prestaties en manieren, niet door me op de voorgrond te dringen. Maar is elke autobiografie niet een manier om je op de voorgrond te dringen? In het *Negroland* van mijn jeugd was dat een gevaarlijke bezigheid”. Aan alles voel je dat hier een krachtig, genuanceerd en lastig verhaal verteld gaat worden met een inzet die noodzakelijk persoonlijk is en tegelijk het persoonlijke overstijgt.

Roald Dahl (1916) schreef zijn eerste brief aan zijn moeder, Sofie Magdalene, toen hij negen jaar oud was en op een internaat verbleef. De brieven, geschreven tussen 1925 en 1965, overspannen een groot deel van Dahls leven: we volgen hem op zijn Engelse kostschool, in Afrika bij Shell en de Royal Airforce en als diplomaat en schrijver in Amerika. In 1930, als Dahl veertien jaar oud is, schrijft hij zijn moeder het volgende: “Lieve Mama, zo te horen hebt u heel wat schilderwerk gedaan; maar als u de wc schildert doe de bril dan niet, want dan gaat nog een of andere stakker die niet heeft gemerkt dat de verf nog nat is erop zitten en blijft hij plakken, en tenzij zijn achterwerk eraf wordt gesneden, of hij ervoor kiest levenslang rond te lopen met een wc-bril aan zijn achterste, zal hij gedoemd zijn te blijven zitten waar hij zit en de rest van zijn leven te kakken’.

Over het ontstaan van de reeks Prive-Domein zijn de meningen verdeeld. Op de website www.privedomein.info kunt u hier meer over lezen, alsook recensies raadplegen ter verdere inspiratie. Overigens is er met de verhuizing naar het gerenoveerde bibliotheekgebouw voor gekozen een aanzienlijk deel van onze Privé-Domein reeks in de open opstelling, aan de raamzijde, te plaatsen. Voor een snelle blik op wat er in deze reeks zoal aanwezig is kunt u via onze online catalogus een handige truc toepassen. U typt eenvoudig: **nu: 16.50** en vervolgens verschijnen alle in de open opstelling aanwezige titels.

Cultureel Rotterdam

Frontaal #24: mooie, vreemde, ontroerende en hilarische voordrachten bij schrijverspodium Frontaal. Een literaire **zondagmiddag, 21 januari** vanaf 14:30 in Worm. Met o.a. Lieke Marsman en Anne-Fleur van der Heiden.

[Koop kaartjes.](#)

RTM: een dag vol 010 op het IFFR 2018. **Vrijdag 26 januari** staat Rotterdam in de schijnwerpers bij Lantaren Venster met nieuwe films, klassiekers, documentaires, archiefmateriaal, poëzie, videoclips, kunst, en installaties – allemaal door Rotterdamse makers. Hoogtepunt is de wereldpremière van *Sleutelaar is hier* van Stephan Warmenhoven, over de legendarische ‘zwijgende dichter’ Hans Sleutelaar die na lange tijd terugkeerde naar zijn geboortestad Rotterdam.

[Meer informatie en kaarten.](#)

Marcel Möring in gesprek met Bert Natter over diens nieuwste roman *Ze zullen denken dat wij engelen zijn*. Natters vorige roman *Goldberg* stond op de shortlist van de ECI-literatuurprijs. **Zaterdag 27 januari** in boekhandel Donner, 15:00 uur, toegang vrij.

Lemniscaat boekenmarkt: licht beschadigde prenten-, jeugd-, young adult- en non-fictieboeken van Lemniscaat voor een fractie van de prijs in de Centrale Bibliotheek. **Zaterdag 3 februari**, 10:00 tot 17:00 uur, toegang vrij.

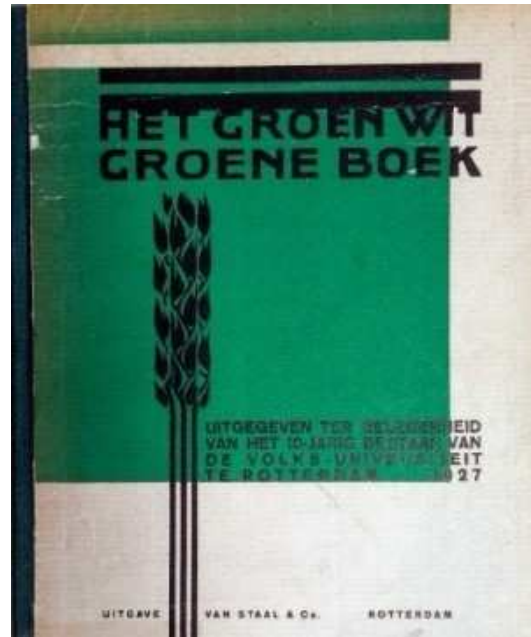
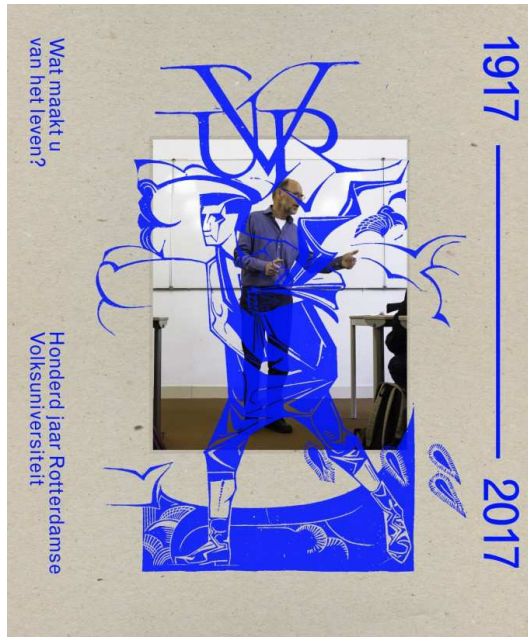
Lezing Paul van de Laar over zijn boek *Coolsingel: 700 jaar Rotterdammers en hun stad*. Nu de Coolsingel van 2017 tot 2020 op de schop gaat, kijkt Paul van de Laar terug en beschrijft hoe het kon gebeuren dat de straat een, volgens velen, ongezellige en zakelijke verkeersader is geworden. Het boek vergezelt de tentoonstelling *Coolsingel* in Museum Rotterdam. Bezoekers van de lezing ontvangen een **50% kortingskaartje** voor de tentoonstelling. **Zondag 11 februari**, 14:00 uur. Toegang vrij.

Literaire avond met Sanneke van Hassel, Thomas Heerma van Voss en Alma Mathijssen in boekhandel Maximus, Hillegersberg. De drie auteurs vertellen over hun recent verschenen boeken, lezen voor en gaan met het publiek in gesprek. **Vrijdag 16 februari**, 20:00 uur. Toegang €5,-, winkel open vanaf 19:30.

Reizen met Steinz: meesterwerken uit de Europese literatuur. Literair redacteur Jet Steinz gaat op reis langs de letteren, met deze keer als bestemming het Dublin van James Joyce. Hoe heeft de stad de schrijver beïnvloed? **Zondag 18 februari** in de Centrale Bibliotheek, filmzaal (vierde verdieping). Toegang vrij.

Illustratie James Joyce in Dublin door Chip Zdarsky.

Uitgelicht: 100 jaar Volksuniversiteit Rotterdam

Eind 2017 verscheen het fraaie en monumentale boek *Wat maakt u van het leven?* van Sanneke van Hassel en fotograaf Carel van Hees over honderd jaar Volksuniversiteit in Rotterdam. Dat was niet het eerste gedenkboek, gewijd aan deze op *Bildung* gerichte instelling. In 1927 werd het 10-jarig jubileum gevierd met de uitgave van *Het groen wit groene boek*, een uitgave van Staal & Co, uit Rotterdam. De redactie werd gevoerd door 'meijuffrouw' I.M. van Dugteren en Henri Dekking. Ida van Dugteren, zo weten we uit de recente studie, was de 'secretaresse van het bestuur', tegenwoordig zouden we zeggen 'directeur'. Zij organiseerde de cursussen, de locaties en hield de administratie bij, zij deed eigenlijk alles wat nodig was om van de Volksuniversiteit een bloeiende instelling te maken.

Het boek is vormgegeven door de Rotterdamse graficus Jac. Jongert, tussen 1919 en 1934 de vaste vormgever van de Volksuniversiteit. Hij ontwierp ook het bekende logo van de zaaier.

Het groen-wit-groene boek bevat behalve artikelen over de geschiedenis, ook speciaal voor deze uitgave geschreven bijdragen van docenten aan de Volksuniversiteit. Daaronder zijn interessante artikelen van architect J.J.P. Oud (over zijn strak-zakelijke woningen in Hoek van Holland), van Jac. Jongert over reclame, Top Naeff over toneel, M.J. Brusse over zijn eerste lezing voor de Volksuniversiteit, Max Euwe over de ontwikkeling van het schaakspel en vele andere.

Het Leeskabinet heeft nog vele andere uitgaven met betrekking tot de geschiedenis van de VU, waaronder het oprichtingsrapport uit 1917 en een uitgebreid met cijfers onderbouwd verslag van het eerste seizoen, van de hand van oprichter W.C. Mees uit 1918. De geschiedenis van dit bijzondere initiatief is gelukkig goed gedocumenteerd!

Volg ons op sociale media:

Copyright © *2018* *Rotterdamsch Leeskabinet*, All rights reserved.
Jaargang 2 nieuwsbrief 4: januari/februari

E-mail voorkeuren aanpassen:
You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

Rotterdamsch Leeskabinet
p/a Universiteitsbibliotheek (Library Building)
Burgemeester Oudlaan 50, 3062 PA Rotterdam
Postbus 1738, 3000 DR Rotterdam

www.leeskabinet.nl

Informatie algemeen en uitleen: 010 - 408 11 95 of e-mail leeskabinet@eur.nl

This email was sent to <<Email Address>>
[why did I get this?](#) [unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)
Rotterdamsch Leeskabinet · Burgemeester Oudlaan 50 · Rotterdam, 3062 PA · Netherlands

The MailChimp logo is displayed in a white, cursive font within a grey rectangular box.